

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

ВИТЯГ З РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

22.01.2026 № 70/4-р/к

м. Харків

Справа № 5/03-56-25

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

ОХТИРСЬКА МІСЬКА РАДА ОХТИРСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ (далі – ОХТИРСЬКА МІСЬКА РАДА) (ідентифікаційний код юридичної особи *«інформація, доступ до якої обмежено»*) встановлювала згідно з Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території міста Охтирка, затвердженого рішенням ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ОХТИРСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ від 24.12.2013 № 977-МР, додаткові вимоги у вигляді надання непередбачених діючим законодавством документів при оформленні паспорта прив'язки тимчасових споруд.

За результатами розгляду справи № 5/03-56-25 такі дії ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території Охтирської міської об'єднаної територіальної громади.

ОХТИРСЬКУ МІСЬКУ РАДУ зобов'язано припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), розглянувши матеріали справи № 5/03-56-25 про порушення ОХТИРСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території Охтирської міської об'єднаної територіальної громади, та подання з попередніми висновками у справі № 5/03-56-25 Відділу досліджень і розслідувань в Сумській області від 02.01.2026 № 70-03/2-П (далі – Подання),

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Відділенням з метою виконання завдань, покладених Законом України «Про Антимонопольний комітет України», в межах здійснення державного контролю за дотриманням органами місцевого самоврядування вимог законодавства про захист

економічної конкуренції ОХТИРСЬКИЙ МІСЬКИЙ РАДІ надіслано листа про надання інформації від 22.07.2024 № 70-02/2212є.

- (2) ОХТИРСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ листом від 14.08.2024 № 01-05/1862 (вх. № 70-01/2046 від 14.08.2024) надано відповідь.
- (3) Відділенням до ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ надіслано листа про надання інформації від 11.10.2024 № 70-02/3647є.
- (4) ОХТИРСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ листом від 29.10.2024 № 01-05/2572 (вх. № 70-01/2769 від 30.10.2024) надано відповідь.
- (5) Листом від 08.01.2025 № 70-02/95є Відділенням ОХТИРСЬКИЙ МІСЬКИЙ РАДІ надіслані рекомендації адміністративної колегії Відділення від 08.01.2025 № 70/1-рп/к про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення № 0601100098087 вищевказаний лист вручений представнику за довіреністю 15.01.2025.
- (6) ОХТИРСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ листом від 19.03.2025 № 01-05/875 (вх. № 70-01/1073 від 20.03.2025) повідомлено про стан розгляду рекомендацій адміністративної колегії Відділення від 08.01.2025 № 70/1-рп/к.
- (7) У зв'язку з невиконанням у встановлений строк рекомендацій адміністративної колегії Відділення від 08.01.2025 № 70/1-рп/к, розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 03.04.2025 № 70/65-рп/к розпочато розгляд справи № 5/03-56-25 за ознаками вчинення ОХТИРСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території Охтирської міської об'єднаної територіальної громади.
- (8) Листом від 03.04.2025 № 70-02/2183є ОХТИРСЬКИЙ МІСЬКИЙ РАДІ направлено копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 03.04.2025 № 70/65-рп/к про початок розгляду справи №5/03-56-25, який відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення № 0601131447365 вручений представнику за довіреністю 08.04.2025.
- (9) Відділенням до ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ надіслано вимогу про надання інформації від 09.12.2025 № 70-02/7359є.
- (10) ОХТИРСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ листом від 25.12.2025 № 01-05/3632 (вх. № 70-01/5138 від 26.12.2025) надано відповідь.
- (11) Відділенням листом від 02.01.2026 № 70-02/16є ОХТИРСЬКИЙ МІСЬКИЙ РАДІ надіслано копію подання з попередніми висновками у справі № 5/03-56-25, який відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення № R068047290400 отриманий 12.01.2026 представником за довіреністю.
- (12) Відділенням листом від 08.01.2026 № 70-02/147є проінформовано ОХТИРСЬКУ МІСЬКУ РАДУ про дату, час та місце засідання адміністративної колегії Відділення щодо результатів розгляду справи № 5/03-56-25.
- (13) ОХТИРСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ листом від 16.01.2026 № 01-05/186 (вх. № 70-01/193 від 19.01.2026) надано пояснення щодо розгляду справи № 5/03-56-25.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (14) Відповідачем у справі № 5/03-56-25 є ОХТИРСЬКА МІСЬКА РАДА.

- (15) ОХТИРСЬКА МІСЬКА РАДА відповідно до відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування; ідентифікаційний код юридичної особи – *«інформація, доступ до якої обмежено»*, місцезнаходження: *«інформація, доступ до якої обмежено»*.
- (16) Основним видом діяльності ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ є *«інформація, доступ до якої обмежено»*.
- (17) Повноваження органів місцевого самоврядування та виконавчих органів рад визначено Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (18) Згідно із частиною другою статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які передбачають спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (19) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншим законодавством.
- (20) Згідно із статтею 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи. Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади – також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.
- (21) Згідно із частиною першою статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону
- (22) В територіальних межах Охтирської міської об'єднаної територіальної громади повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються ОХТИРСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ та її виконавчим комітетом.
- (23) Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції». Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.
- (24) Отже, відповідно до вказаних законодавчих норм, здійснення ОХТИРСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ визначених повноважень та виконання завдань має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі і Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (25) Відповідно до частини третьої статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами

України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.

- (26) Статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад відноситься організація благоустрою населених пунктів, залучення на договірних засадах з цією метою коштів, трудових і матеріально-технічних ресурсів підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, а також населення; здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів, організації озеленення, охорони зелених насаджень і водойм, створення місць відпочинку громадян.
- (27) Відповідно до статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.
- (28) Питання щодо утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності, на яких розміщені тимчасові споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення, врегульовані, зокрема, Законом України «Про благоустрій населених пунктів», Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності», наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 22.11.2011 за № 1330/20068, та іншими нормативно-правовими актами.
- (29) У частині першій статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» передбачено, що до повноважень сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів належить затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів (пункт 1); затвердження правил благоустрою територій населених пунктів (пункт 2).
- (30) Відповідно до пункту 10 частини другої статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних і міських рад належить визначення обсягів пайової участі власників тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення в утриманні об'єктів благоустрою.
- (31) Згідно з пунктом 5 частини першої статті 16 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» на об'єктах благоустрою забороняється самовільно встановлювати об'єкти зовнішньої реклами, торговельні лотки, павільйони, кіоски тощо.
- (32) У статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що організацію благоустрою населених пунктів забезпечують місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування відповідно до повноважень, установлених законом (частина перша); рішення місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо благоустрою території певного населеного пункту є обов'язковим для виконання розміщеними на цій території підприємствами, установами, організаціями та громадянами, які на ній проживають (частина четверта).
- (33) Відповідно до частини другої статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» тимчасова споруда торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності – одноповерхова споруда, що виготовляється з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд,

визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, і встановлюється тимчасово, без улаштування фундаменту.

- (34) Згідно із частиною четвертою статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.
- (35) Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 22.11.2011 за № 1330/20068, затверджено Порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності (далі – Порядок).
- (36) Відповідно до роз'яснень Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 12.04.2017 № 7/14-3939 Порядок є обов'язковим для виконання центральними органами виконавчої влади, їх територіальними органами, місцевими державними адміністраціями, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями всіх форм власності та громадянами. Чинним законодавством не передбачено розроблення та затвердження альтернативних порядків розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності.
- (37) Враховуючи викладене, органи місцевого самоврядування повинні дотримуватись норм та вимог, встановлених законодавством, зокрема, Порядком.
- (38) Відповідно до пункту 1.1 розділу I Порядку цей Порядок визначає механізм розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності.
- (39) Згідно з пунктом 1.3 розділу I Порядку тимчасова споруда торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності (далі – ТС) – одноповерхова споруда, що виготовляється з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд, визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, і встановлюється тимчасово, без улаштування фундаменту.
- (40) Відповідно до п. 2.1 розділу II Порядку, підставою для розміщення ТС є паспорт прив'язки ТС.
- (41) Згідно з пунктом 2.2 розділу II Порядку замовник, який має намір встановити ТС, звертається до відповідного виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, районної державної адміністрації із відповідно заявою у довільній формі про можливість розміщення ТС.
- (42) Відповідно до пункту 2.3 розділу II Порядку до заяви додаються:
 графічні матеріали із зазначенням бажаного місця розташування ТС, виконані замовником у довільній формі на топографо-геодезичній основі М 1:500 кресленнями контурів ТС з прив'язкою до місцевості;
 реквізити замовника (найменування/прізвище, ім'я та по батькові (за наявності)/місцезнаходження ТС/ контактна інформація) та напрям підприємницької діяльності.
 Цей перелік документів є вичерпним.
- (43) Відповідно до пункту 2.6 розділу II Порядку визначено, що для оформлення паспорта прив'язки ТС замовник звертається до органу з питань містобудування та архітектури із додатковою заявою щодо оформлення паспорта прив'язки ТС, до якої додає:
 схему розміщення ТС (додаток 1);

ескізи фасадів ТС у кольорі М 1:50 (для стаціонарних ТС), які виготовляє суб'єкт господарювання, який має у своєму складі архітектора, що має відповідний кваліфікаційний сертифікат (додаток 1);

технічні умови щодо інженерного забезпечення (за наявності), отримані замовником у балансоутримувача відповідних інженерних мереж.

Зазначені документи замовником отримуються самостійно.

- (44) Пунктом 2.7 розділу II Порядку передбачено, що паспорт прив'язки ТС надається органом з питань містобудування та архітектури протягом десяти робочих днів з дня подання зазначеної заяви.
- (45) Згідно з пунктом 2.13 розділу II Порядку при оформленні паспорта прив'язки ТС забороняється вимагати від замовника додаткові документи та отримання ним погоджень, не передбачених законом та цим Порядком.
- (46) Відповідно до пункту 2.14 розділу II Порядку паспорт прив'язки ТС не надається за умов:
подання неповного пакета документів, визначених пунктом 2.6 цього Порядку;
подання недостовірних відомостей, зазначених у пункті 2.6 цього Порядку.
Ненадання паспорта прив'язки ТС з інших підстав не допускається.
- (47) Отже, положеннями Порядку визначено: вичерпний перелік документів, що додаються до заяви про можливість розміщення ТС; вичерпний перелік документів, що додаються до додаткової заяви щодо оформлення паспорта прив'язки ТС; процедуру подання, розгляду та отримання документів для розміщення ТС; перелік умов ненадання паспорта прив'язки ТС.

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (48) В рамках здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції органами місцевого самоврядування під час прийняття управлінських рішень зі встановлення правил провадження підприємницької діяльності в тимчасових спорудах Відділенням ОХТИРСЬКИЙ МІСЬКИЙ РАДІ були надіслані листи від 22.07.2024 № 70-02/2212е та від 11.10.2024 № 70-02/3647е про надання інформації, зокрема, щодо діючих рішень, якими затверджено порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності; та про суб'єктів господарювання, які здійснюють підприємницьку діяльність у тимчасових спорудах на території Охтирської міської об'єднаної територіальної громади.
- (49) Відповідно до інформації, наданої ОХТИРСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ листами від 14.08.2024 № 01-05/1862 (вх. № 70-01/2046 від 14.08.2024) та від 29.10.2024 № 01-05/2572 (вх. № 70-01/2769 від 30.10.2024), встановлено наступне.
- (50) Розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території Охтирської міської об'єднаної територіальної громади регулюється рішенням ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 24.12.2013 № 977-МР «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території міста Охтирка».
- (51) Даний порядок визначає механізм розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території міста Охтирка. Підставою для розміщення ТС є паспорт прив'язки ТС.
- (52) Відповідно до пункту 2.6 Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території міста Охтирка для оформлення паспорта прив'язки замовник звертається до відділу архітектури та містобудування із додатковою заявою щодо оформлення паспорта прив'язки ТС, до якої додає:
схему розміщення ТС, виконану суб'єктом підприємницької діяльності, який має право

здійснювати даний вид діяльності, на відкоригованій топографо-геодезичній основі М 1:500 із зазначенням площі земельної ділянки згідно з документами на землекористування або договору для розміщення тимчасової споруди;

ескізи фасадів ТС у кольорі М 1:50 (для стаціонарних ТС), які виготовляє суб'єкт господарювання, який має право здійснювати даний вид діяльності, які відповідають затвердженому архетипу;

схему благоустрою прилеглої території, складену замовником або суб'єктом підприємницької діяльності, який має право здійснювати даний вид діяльності, відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів»;

технічні умови щодо інженерного забезпечення (додатково, за потребою замовника), отримані замовником у суб'єкта господарювання, що здійснює надання відповідних послуг.

Зазначені документи замовником отримуються самостійно.

- (53) Відповідно до пункту 2.7 Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території міста Охтирка паспорт прив'язки ТС оформлюється відділом архітектури та містобудуванням протягом десяти робочих днів з дати реєстрації зазначеної заяви у журналі реєстрації вхідної кореспонденції відділу архітектури та містобудування Охтирської міської ради.
- (54) Відповідно до пункту 2.13 Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території міста Охтирка паспорт прив'язки ТС не надається за умов: подання неповного пакета документів та подання недостовірних відомостей.
- (55) Відтак, неподання суб'єктом господарювання будь-якого із документів, визначених у пункті 2.6 Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території міста Охтирка при поданні заяви на оформлення паспорта прив'язки ТС, може призвести до необґрунтованих відмов щодо його отримання.
- (56) За інформацією ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ встановлено, що станом на 01.10.2024 на території міста Охтирка були діючими 29 договорів для розміщення тимчасової споруди (стаціонарні ТС) та 9 договорів на розміщення тимчасових споруд (сезонна торгівля).
- (57) Протягом 2023-2024 років відділом містобудування та архітектури ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ було видано 3 паспорти прив'язки тимчасової споруди (сезонна торгівля) та 3 паспорти прив'язки тимчасової споруди (стаціонарна ТС).
- (58) Проаналізувавши матеріали, що були надані ОХТИРСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ листом від 29.10.2024 №01-05/2572 (вх. № 70-01/2769 від 30.10.2024), зокрема, пакети документів, що подавалися заявниками з метою отримання паспорта прив'язки ТС, встановлено, що останніми окрім документів, перелік яких передбачено Порядком, також надавалася схема благоустрою прилеглої території, подання якої передбачено пунктом 2.6 Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території міста Охтирка, затвердженого рішенням ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 24.12.2013 № 977-МР.
- (59) Однак, подання замовником схеми благоустрою прилеглої території **не передбачено пунктом 2.6 розділу II Порядку, яким встановлено вичерпний перелік документів, необхідних замовнику для оформлення паспорта прив'язки ТС.**
- (60) Зазначене суперечить пункту 2.13 Порядку, яким передбачено, що при оформленні паспорта прив'язки ТС **забороняється вимагати від замовника додаткові документи та отримувати погодження, не передбачені законом та Порядком.**
- (61) Слід зазначити, що зазначена вимога щодо подання схеми благоустрою прилеглої території була наявна в Порядку, проте була виключена на підставі наказу Міністерства розвитку громад та територій від 23.11.2020 № 284 «Про затвердження Змін до Порядку розміщення

тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.01.2021 за № 105/35727.

- (62) Отже, наразі є діючим Порядок, із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства розвитку громад та територій від 23.11.2020 № 284, який набув чинності з 09.02.2021, згідно з яким не передбачено надання схеми благоустрою прилеглої території, складеної замовником або суб'єктом підприємницької діяльності, який має відповідну ліцензію, архітектором, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат.
- (63) Таким чином, ОХТИРСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ не приведено у відповідність до вказаних змін нормативно правовий акт, який регулює порядок розміщення тимчасових споруд на території міста Охтирка, що суперечить чинній редакції Порядку.
- (64) Зазначене може мати негативний вплив на конкуренцію на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у ТС, оскільки може призводити до виникнення в суб'єктів господарювання додаткових затрат часу та затягування терміну видачі паспортів прив'язки ТС, матеріальних затрат (на виготовлення додаткових документів), які могли би бути використані ними для підвищення власної конкурентоспроможності.
- (65) Окрім того, відповідно до пункту 2.13 Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території міста Охтирка подання неповного пакета документів є однією із підстав відмови у видачі паспорта прив'язки ТС.
- (66) Отже, ОХТИРСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ при оформленні паспорта прив'язки ТС встановлені додаткові вимоги в частині подання непередбачених Порядком документів при оформленні паспорта прив'язки ТС, що в свою чергу створює бар'єри вступу на ринок і як наслідок може призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах.
- (67) Дії ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, що полягають у встановленні згідно з Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території міста Охтирка, затвердженого рішенням ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 24.12.2013 № 977-МР, додаткових вимог у вигляді надання непередбачених діючим законодавством документів при оформленні паспорта прив'язки ТС, а саме схеми благоустрою прилеглої території, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території Охтирської міської об'єднаної територіальної громади.
- (68) У зв'язку з вищевикладеним, керуючись частиною першою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та на підставі статей 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», адміністративна колегія Відділення надала ОХТИРСЬКІЙ МІСЬКІЙ РАДІ обов'язкові для розгляду рекомендації від 08.01.2025 №70/1-рк/к (далі – Рекомендації) припинити дії, які полягають у встановленні згідно з Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території міста Охтирка, затвердженого рішенням ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 24.12.2013 № 977-МР, додаткових вимог у вигляді надання непередбачених діючим законодавством документів при оформленні паспорта прив'язки тимчасових споруд, а саме схеми благоустрою прилеглої території, та містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території Охтирської міської об'єднаної територіальної громади.

- (69) Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані. Про результати їх розгляду Антимонопольному комітету України, його територіальному відділенню повідомляється у десятиденний строк з дня отримання рекомендацій, якщо органами Антимонопольного комітету України не продовжено цей строк.
- (70) Згідно з частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.
- (71) Листом від 08.01.2025 № 70-02/95е ОХТИРСЬКІЙ МІСЬКІЙ РАДІ направлено копію рекомендацій адміністративної колегії Відділення від 08.01.2025 №70/1-рк/к.
- (72) Про виконання Рекомендацій ОХТИРСЬКА МІСЬКА РАДА мала повідомити Відділення у 2-х місячний строк з дня їх отримання, із наданням копій підтверджуючих документів.
- (73) Згідно з рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення за номером № 0601100098087 лист від 08.01.2025 № 70-02/95е, яким було надіслано Рекомендації, вручений ОХТИРСЬКІЙ МІСЬКІЙ РАДІ 15.01.2025 представнику за довіреністю. Отже, строк виконання Рекомендацій – 15.03.2025.
- (74) Листом від 19.03.2025 № 01-05/875 (вх. № 70-01/1073 від 20.03.2025) ОХТИРСЬКА МІСЬКА РАДА повідомила наступне:
- «Згідно Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та враховуючи рекомендації щодо припинення дій, які мають ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а саме: припинити дії, які полягають у встановленні згідно з Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території міста Охтирка, затвердженого рішенням ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 24.12.2013 № 977-МР, додаткових вимог у вигляді надання непередбачених діючим законодавством документів при оформленні паспорта прив'язки тимчасових споруд, а саме схеми благоустрою прилеглої території повідомляємо, що відділом містобудування та архітектури ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ розробляється проект регуляторного акту про внесення змін до Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території Охтирської міської об'єднаної територіальної громади, де будуть враховані вищезазначені рекомендації та приведено у відповідність пункт 2.6 розділу II та пункт 2.13 Порядку, якими встановлено вичерпний перелік документів необхідних замовнику для оформлення паспорта прив'язки ТС та передбачено, що при оформленні паспорта прив'язки ТС забороняється вимагати від замовника додаткові документи та отримувати погодження не передбачені законом та Порядком.*
- В подальшому даний проект регуляторного акту, буде розглянуто та затверджено в установленому порядку відповідно до чинного законодавства України» (мовою оригіналу).*
- (75) ОХТИРСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ у встановлений адміністративною колегією Відділення строк виконання Рекомендацій не надано підтверджуючих копій документів (проектів документів тощо), що свідчили б про виконання Рекомендацій.
- (76) Отже, ОХТИРСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ не виконані Рекомендації у встановлений адміністративною колегією Відділення строк, у зв'язку з чим розпочато розгляд справи № 5/03-56-25.
- (77) В рамках розгляду справи № 5/03-56-25 Відділенням ОХТИРСЬКІЙ МІСЬКІЙ РАДІ

надіслано вимогу від 09.12.2025 № 70-02/7359е про надання інформації, зокрема необхідно було надати:

- копії рішень, прийнятих у поточному періоді 2025 року ОХТИРСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ щодо встановлення правил провадження підприємницької діяльності в тимчасових спорудах на території Охтирської міської об'єднаної територіальної громади. У разі, якщо рішень не приймалось, вказати які заходи вжито щодо приведення у відповідності до діючого законодавства нормативно-правовий акт, який регулює порядок розміщення тимчасових споруд на території Охтирської міської об'єднаної територіальної громади, зокрема надати копії відповідних документів (проектів документів тощо);

- копії рішень, нормативно-правових актів, наказів тощо, якими наразі визначений алгоритм дій заявника, що має намір встановити тимчасову споруду торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення (далі – ТС);

- перелік документів, який заявнику необхідно подати з метою встановлення ТС та надати копії відповідних документів, яким визначено та затверджено даний перелік.

- (78) ОХТИРСЬКА МІСЬКА РАДА листом від 25.12.2025 № 01-05/3632 (вх. № 70-01/5138 від 26.12.2025) надала інформацію, відповідно до якої встановлено наступне.
- (79) ОХТИРСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ у поточному періоді 2025 році не приймалось рішень щодо встановлення правил провадження підприємницької діяльності в тимчасових спорудах на території Охтирської міської територіальної громади.
- (80) Алгоритм дій заявника, що має намір встановити торговельну тимчасову споруду визначено діючим Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території міста Охтирка затвердженого рішенням Охтирської міської ради № 977-МР від 24.12.2013, відповідно до якого визначений перелік документів, який заявнику необхідно подати з метою встановлення тимчасової споруди.
- (81) Отже, ОХТИРСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ не припинено порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території Охтирської міської об'єднаної територіальної громади, що полягає у встановленні згідно з Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території міста Охтирка, затвердженого рішенням ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 24.12.2013 № 977-МР, додаткових вимог у вигляді надання непередбачених діючим законодавством документів при оформленні паспорта прив'язки ТС, а саме схеми благоустрою прилеглої території.

5. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (82) Згідно з частиною другою статті 19 Конституції України органи державної влади та місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (83) Одним із принципів, на основі яких здійснюється місцеве самоврядування в Україні відповідно статті 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», є законність.
- (84) Частиною другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (85) Відповідно до абзацу третього статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами

господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

- (86) Тобто, виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.
- (87) Недотримання зазначених принципів призводить до обмеження конкуренції та, відповідно, до нездійснення органами місцевого самоврядування заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснення яких є одним із заходів, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.
- (88) Під обмеженням конкуренції розуміють поведінку органу місцевого самоврядування, яка обмежує можливість учасників ринку конкурувати між собою на відповідному ринку.
- (89) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.
- (90) Згідно з частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (91) Разом з тим варто зазначити, що норма статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визнає порушенням законодавства про захист економічної конкуренції вказані в ній дії (бездіяльність) не лише в разі призведення ними до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції, а й у разі можливості (імовірності) настання негативних наслідків, тобто можливості такого призведення.
- (92) Зібраними у справі № 5/03-56-25 доказами доведено, що дії ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, що полягають у встановленні згідно з Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території міста Охтирка, затвердженого рішенням ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 24.12.2013 № 977-МР, додаткових вимог у вигляді надання непередбачених діючим законодавством документів при оформленні паспорта прив'язки ТС, а саме схеми благоустрою прилеглої території, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території Охтирської міської об'єднаної територіальної громади.

6. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (93) ОХТИРСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ не надано заперечень та зауважень до змісту подання з попередніми висновками у справі № 5/03-56-25, направлене Відділенням листом від 02.01.2026 № 70-02/16е за місцезнаходженням останнього згідно з відомостями, що

містяться в ЄДР.

- (94) Разом з тим, ОХТИРСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ листом від 16.01.2026 № 01-05/186 (вх. № 70-01/193 від 19.01.2026) надано пояснення щодо розгляду справи № 5/03-56-25, зокрема, повідомлено наступне:

«Для врегулювання та приведення у відповідність до вимог чинного законодавства України процедури розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території Охтирської міської територіальної громади розпочато роботу з розробки регуляторного акту «Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території Охтирської міської територіальної громади». Включено відповідний регуляторний акт на I-II квартал 2026 року до плану діяльності Охтирської міської ради, згідно з рішенням Охтирської міської ради від 16.01.2026 «Про внесення змін до рішення Охтирської міської ради від 18.11.2025 № 1525-МР».

Відповідний регуляторний акт та аналіз регуляторного впливу знаходиться на стадії розробки з дотриманням вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та іншими актами, що забезпечують прозорість та врахування інтересів бізнесу та громадян» (мовою оригіналу).

- (95) Таким чином, ОХТИРСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ не приведено у відповідність до вимог чинного законодавства нормативно-правовий акт, який регулює порядок розміщення тимчасових споруд на території міста Охтирка, та не припинено порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

7. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ

- (96) Таким чином, доказами, зібраними у справі № 5/03-56-25, доводиться та зауваженнями Відповідача не спростовується висновок адміністративної колегії Відділення про те, що дії ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, що полягають у встановленні згідно з Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території міста Охтирка, затвердженого рішенням ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 24.12.2013 № 977-МР, додаткових вимог у вигляді надання непередбачених діючим законодавством документів при оформленні паспорта прив'язки ТС, а саме схеми благоустрою прилеглої території, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території Охтирської міської об'єднаної територіальної громади.
- (97) Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 № 291/5482 (зі змінами), пунктом 4 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998

№ 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ОХТИРСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ (ідентифікаційний код юридичної особи – *«інформація, доступ до якої обмежено»*), місцезнаходження: *«інформація, доступ до якої обмежено»*), які полягають у встановленні згідно з Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території міста Охтирка, затвердженого рішенням ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ОХТИРСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ від 24.12.2013 № 977-МР, додаткових вимог у вигляді надання непередбачених діючим законодавством документів при оформленні паспорта прив'язки тимчасових споруд, а саме схеми благоустрою прилеглої території, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території Охтирської міської об'єднаної територіальної громади.

2. Зобов'язати ОХТИРСЬКУ МІСЬКУ РАДУ ОХТИРСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ (ідентифікаційний код юридичної особи – *«інформація, доступ до якої обмежено»*) припинити порушення, яке полягає у встановленні згідно з Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території міста Охтирка, затвердженого рішенням ОХТИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ОХТИРСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ від 24.12.2013 № 977-МР, додаткових вимог у вигляді надання непередбачених діючим законодавством документів при оформленні паспорта прив'язки тимчасових споруд, а саме схеми благоустрою прилеглої території.

Про виконання пункту 2 резолютивної частини цього рішення повідомити Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у п'ятимісячний строк з дня отримання рішення з наданням копій підтверджувальних документів.

Відповідно до частини другої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України є обов'язковими до виконання. Рішення органу Антимонопольного комітету України набирають чинності з дня їх прийняття.

Згідно із частиною першою статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органу Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК